

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/290/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613206194
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7613206194.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, IČO: 264 29 705, Česká republika, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: X.R. S., K.. X. X. XXXX, O. Š. XXXX/XX, XXX XX F., zastúpený opatrovníkom Mgr. Viktorom Lišuchom, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Rožňava, o zaplatenie istiny 730,86 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 730,86 eur so 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy od 2. 11. 2010 až do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,44 eur a trovy konania - náhradu súdneho poplatku vo výške 43,50 eur na účet navrhovateľa č.: 0020529227/6500 vedeného v Poštovej banke, a. s. a trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa pod č.: 2641788159/0200 vedeného vo VÚB, a. s. výške 123,14 eur, to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podal na tunajší súd návrh na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie). V tomto návrhu žiadal, aby súd zaviazal odporcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 730,86 €, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 730,86 € od 19.6.2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 730,86 € od 2.11.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy teda 2,44 € a náhradu všetkých trov konania. V časti údaje o pohľadávke navrhovateľ uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 22.12.2008 na zmenkovú sumu vo výške 730,86 €, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 19.6.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 22.12.2008 na uvedenú sumu, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 19.6.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, ale vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu ani z titulu zmenkovej sumy, ani z titulu úrokov. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, odporca ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Navrhovateľ určil ako príslušný súd podľa bydliska

odporcu, v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a) Nariadenia, príslušnosť okresného súdu podľa oznámenia Slovenskej republiky Komisii.

Vzhľadom k tomu, že tunajší súd po obdržaní žaloby mal za to, že vo veci nie je príslušný konať, postúpil vec Okresnému súdu Košice I podľa § 9 ods. 1 O.s.p., § 87 písm. d/ O.s.p., § 10 ods. 1,2 zákona č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a v zmysle článku 19 Nariadenia. Okresný súd Košice I predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, keďže vyslovil nesúhlas s postúpením veci. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 3Ncb/407/2013 - 16 zo dňa 3.7.2013 vyslovil, že nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci je dôvodný. V odôvodnení tohto uznesenia dospel k záveru, že v prejednávanej veci je príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves podľa § 84 O.s.p. a § 87 písm. f/ O.s.p., nakoľko odporca má bydlisko v obvode tohto súdu. Tento nadriadený súd uviedol, že v danej veci i keď predmetom konania sú nároky zo zmenky, jedná sa o zabezpečovaciu zmenu nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o čom svedčí aj Dohoda o vyplňovacom práve, o ktorej má nadriadený súd vedomosti z množstva vecí, ktorých pôvodný vlastník zmenky - spoločnosť Pohotovosť s.r.o. uplatňovala nároky zo zmeniek a preto sa stotožnil s právnym názorom Okresného súdu Košice I, že platnosť zmenky bude treba posúdiť nie len podľa zákona zmenkového a šekového, ale aj podľa zákona o spotrebiteľských úverov, ktorý upravuje podmienky vystavenia zabezpečovacej zmenky na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľských úverov. Podľa národného, ale aj európskeho práva sa spotrebiteľovi poskytuje zvýšená ochrana jeho práv a nárok navrhovateľa bude prednostne posúdený podľa spotrebiteľského práva a v nadväznosti na to pri kolízií príslušnosti zmenkového súdu a súdu podľa bydliska spotrebiteľa, má prednosť posúdenie príslušnosti podľa bydliska spotrebiteľa. V opačnom prípade by mohlo dôjsť k obmedzeniu až popretiu práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Tento svoj záver oprel aj o rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV ÚS 270/2012 - 27 zo dňa 31.5.2012, ktorý pri riešení kolízie výlučnej príslušnosti vo veci zrušenia rozhodcovského rozsudku uprednostnil miestnu príslušnosť v prospech spotrebiteľa.

Navrhovateľ na osvedčenie svojho nároku predložil originál zmenky vystavenej odporcom dňa 22.12.2008 s nasledovnými údajmi:

Označenie: jedná sa o zmenu

Číslo zmluvy: XXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporcu

Miesto vystavenia: v Spišskej Novej Vsi

Dátum vystavenia: 22.12.2008

Zmenková suma: 22.017,89 Sk

Vyhlasenie vystaviteľa: zaplatím za túto zmenu pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu dvadsaťdvatisícosemnaásť Sk a osemdesiatdeväť Halierov zmenkový úrok 0,25 % denne od 19.6.2010.

Splatné: POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť“ v lehote štyroch rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Po vrátení veci tunajšiemu súdu bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom pod sp. zn. 7C 290/2013 zo dňa 28. 2. 2014, a to bez nariadenia pojednávania. Uvedeným rozsudkom tunajší súd návrh navrhovateľa zamietol poukazujúc na čl. 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu z dôvodu, že pohľadávku navrhovateľa považoval za zjavne neopodstatnenú a návrh za neprípustný. Prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní rešpektoval právny názor Krajského súdu v Košiciach vyslovený v uznesení sp. zn. 3Ncb/206/2013 zo dňa 2. 7. 2013 a vec posudzoval nielen podľa Zákona zmenkového a šekového, ale aj podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý upravuje podmienky vystavenia zabezpečovacej zmenky na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľských úverov.

Proti uvedenému rozsudku bolo zo strany navrhovateľa podané odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Košiciach. Odvolací súd uznesením sp. zn. 5Co/272/2014-73 zo dňa 28.4. 2015 zrušil uvedený rozsudok tunajšieho súdu a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V jeho odôvodnení uviedol, že tunajší súd nepoužil správny právny predpis (O. z. a zák. č. 258/01 Z. z.) a správne použité predpisy (zák. č. 191/50 Zb. a Nariadenie) nesprávne vyložil a na daný skutkový stav ich i nesprávne aplikoval. Poukázal na ustanovenie čl. 7 ods. 2 druhá veta Ústavy SR, podľa ktorého právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej

republiky. Ďalej uviedol, že súd nesprávne aplikoval čl. 4 ods. 4 Nariadenia a nesprávne postupoval, keď nepoužil jeho článok 5 a n., i keď bol povinný tak urobiť, čím navrhovateľovi odňal možnosť konať pred súdom. V závere s poukazom na odôvodnenia uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co 79/2013 z 5. 9. 2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 z 21. 11. 2013 konštatoval, že odvolací súd sa stotožňuje s predmetnými uzneseniami a pre posúdenie danej veci si ich osvojuje, a vyvodzuje záver, že súd nebol oprávnený posudzovať právny vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľský, a preto nesprávne považoval pohľadávku žalobcu uplatnenú v návrhu za zjavne neopodstatnenú a rovnako tak považoval návrh za neprípustný.

Ďalej uviedol, že názor vyslovený v uznesení 3Ncb/206/2013 zo dňa 2. 7. 2013 nie je v prejednávanej veci pre odvolací súd záväzný, lebo Krajský súd v Košiciach uvedeným uznesením rozhodol ako nadriadený súd (§ 105 ods. 3 O.s.p) iba o miestnej príslušnosti a nie ako odvolací súd a aj v takom prípade by bol jeho právny názor záväzný iba pre súd prvého stupňa (§ 206 - Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu).

Po vrátení veci tunajšiemu súdu bolo podľa článku 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu zaslané odporcovi tlačivo C na odpoveď, ktoré mu bolo doručené dňa 28. 9. 2015. Odporca na uvedené tlačivo neodpovedal, resp. nereagoval, preto súd vo veci nariadil pojednávanie, čím rešpektoval zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Košiciach, aby vo veci mohol vykonať dokazovanie výsluchom odporkyne.

Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné. Ak to súd považuje za potrebné alebo ak to požiadajú niektorá zo strán, súd nariadil pojednávanie. Vychádzajúc z uplatnenej pohľadávky navrhovateľom, povahy vystaviteľa zmenky (pôvodne oprávneného zo zmenky) súd považoval nariadenie pojednávania za potrebné a vo veci nariadil termín pojednávania na deň 26. 10. 2015. Tento procesný postup súd zvolil aj za účelom vykonania ďalšieho dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to exekučným spisom tunajšieho súdu a umožnenie účastníkom vyjadriť sa k týmto dôkazom s poukazom na ustanovenie § 123 O.s.p., pričom nebolo možné vzhľadom na povahu tohto listinného dôkazu uvedené zabezpečiť iným spôsobom než nariadením pojednávania vo veci.

Navrhovateľ namietal procesný postup súdu, ktorým súd vytýčil pojednávanie ako nesprávny z dôvodu, že súd mal povinnosť rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia a toto uznesenie riadne odôvodniť. V tejto súvislosti súd poukazuje na článok 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, z ktorého nevyplýva povinnosť súdu v prípade ak považuje za potrebné nariadenie ústneho pojednávania, o tomto rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť. Rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť je súd povinný podľa uvedeného článku vety tretej a štvrtej v prípade odmietnutia žiadosti niektorej zo strán o nariadenie ústneho pojednávania, čo sa nevzťahuje na tento prípad.

Navrhovateľ, jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili, svoju neúčasť písomne ospravedlnili a zároveň zhodnotili procesný postup súdu, ktorým tento vytýčil ústne pojednávanie, ako nesprávny s poukazom na hospodárnosť konania a čl. 5 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu. V závere súhlasil s pojednávaním vo veci za jeho neprítomnosti a predložil súdu vyúčtovanie trov konania právneho zástupcu navrhovateľa.

Nakoľko súd opakovane doručoval písomnosti odporcovi a tento na známej adrese trvalého pobytu sa nezdržiava súd mu pre toto konanie ustanovil v zmysle § 29 O.s.p. opatrovníka v osobe vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Rožňava Mgr. Viktora Lišucha.

Na pojednávaní nebol prítomný ani ustanovený opatrovník odporcu.

Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával za neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie opakovaným oboznámením sa s návrhom, dôkaznými listinami k nemu predloženými, predovšetkým zmienkou zo dňa 22. 8. 2008, s referátom vedúcej civilnej kancelárie tunajšieho súdu, podľa ktorého bolo zistené, že dôkazný spis sp. zn. 13Er 265/2011, týkajúci sa tejto veci bol pripojený k spisu 4C 115/2012, ktorý bol dňa 23.9.2014 predložený Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní, a zistil tento skutkový stav:

Podľa právoplatných uznesení pod sp. zn. 13Er 265/2011, bolo zistené, že spoločnosť Pohotovosť s. r. o. podala u súdneho exekútora žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 13940/10 z 26.1. 2011 a návrhu oprávneného spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., Bratislava proti povinnému X. S., pre vymoženie pohľadávky 730,86 eur a jej príslušenstva. K žiadosti o udelenie poverenia bola okrem návrhu oprávneného predložená aj Zmluva o úvere č. XXXXXXXX, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a zmenka vystavená dňom 22. 12. 2008.

Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22. 12. 2008 bolo zistené, že predchodca navrhovateľa spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., Bratislava ako veriteľ poskytla odporcovi ako dlžníkovi úver vo výške 331,94 eur podľa zmluvy na výkon zamestnania. Odporca ako dlžník sa zmluvne zaviazala a zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 321,32 eur v 12 mesačných splátkach po 54,44 eur. Pred podpismi na zmluve sa nachádza vyhlásenie dlžníka o tom, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, ako aj obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Všeobecné podmienky poskytnutia úveru v článku 14 obsahujú Dohodu o vyplnení zmenky v tomto znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Exekučným titulom v konaní sp. zn. 13Er 265/2011 - rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 13940/10 z 26.1.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.2. 2011 a vykonateľnosť dňa 17.2. 2011, bol odporca zaviazaný zaplatiť pôvodnému veriteľovi spoločnosti Pohotovosť s.r.o. Bratislava istinu 730,86 eur, zmenkový úrok 0,25 % denne z tejto sumy od 19.6. 2010 do zaplatenia, úrok 6 % ročne zo sumy 730,86 eur od 2.11. 2010 do zaplatenia a trovy rozhodcovského konania vo výške 252,92 eur a trovy exekúcie. V odôvodnení rozhodcovského rozsudku sa uvádza, že medzi účastníkmi konania vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe Zmenky v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky, ktorá je právnym titulom uplatneného nároku. Odporca žiadnym spôsobom nenamietal zmenkový právny vzťah, ktorá nie je vzťahom spotrebiteľským.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Sb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „ZZŠ“) vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť úrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 2 ZZŠ, úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 3 ZZŠ, úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 ZZŠ, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods. 1 ZZŠ, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 ZZŠ, je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods. 1 ZZŠ, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 ZZŠ, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I, § 48 ods. 1 ZZŠ, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané;
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 77 ods. 1 ZZŠ, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku : o indosamente (§§ 11 až 20), sročnosti (§§ 33 až 37), platení (§§ 38 až 42), postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54), platení pre česť (§§ 55, 59 až 63), odpisoch (§§ 67 a 68), zmenách (§ 69), premlčaní (§§ 70 a 71), dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§ 72 až 74).

Podľa § 495 Občianskeho zákonníka, platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručujú, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci

vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (IV. ÚS 77/02, III.ÚS63/06).

Ako už bolo vyššie uvedené, uznesením Krajského súdu v Košiciach bol rozsudok tunajšieho súdu, ktorým bol návrh zamietnutý, zrušený, preto súd vec opakovane právne posúdil, a to v intenciách odôvodnenia predmetného zrušujúceho uznesenia krajského súdu, ktoré je pre tunajší súd záväzné. Pri samotnom rozhodnutí vo veci súd neposudzoval právny vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľský, ale podľa čl. 5 ods. 3 a čl. 7 Nariadenia vychádzal z uplatneného nároku zo zmenky. Pre takto uplatnený nárok stačí, ak je zmenka, ktorá je v origináli predložená navrhovateľom platná a obsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky upravené v § 75 Zákona zmenkového a šekového.

V danom prípade je predmetom sporu len nárok zo zmenky ako abstraktného cenného papiera, ktorý získal navrhovateľ ako indosatár bez toho, že by mal akúkoľvek povinnosť preukazovať záväzkový vzťah, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala.

Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkom z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietkať a preukázať akúkoľvek vadnosť zmenky, vrátane prípadného pochybenia pri vyplnení zmenky ak táto pôvodne bola blankozmenkou a bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeleným vyplňovacím právom. Navyše ak bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa previnil aspoň hrubou nedbanlivosťou. Zlou vierou budú najmä tie prípady, kedy majiteľ nechá na seba previesť nevyplnenú zmenku, pričom vie ako má byť vyplnená, ale má za cieľ zneužiť túto listinu tak, že ju vyplní nesprávne príp. že ju nadobudol len preto, aby zbavil odporcu ako dlžníka možnosti vzniesť voči pôvodnému majiteľovi, remitentovi kauzálne námietky. V prejednávanej veci zo strany odporcu žiadne takéto výhrady, resp. námietky uplatnené neboli.

Súd sa preto len zaoberal tým, či vystavená zmenka má všetky náležitosti platnej zmenky.

Podľa čl. I, § 75 ZZŠ., vlastná zmenka obsahuje: 1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; 2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; 3. údaj zročnosti; 4. údaj miesta, kde sa má platiť; 5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; 6. dátum a miesto vystavenia zmenky; a 7. podpis vystaviteľa.

Všetky tieto vyššie uvedené náležitosti predmetná navrhovateľom predložená listina ním označená ako zmenka spĺňa a teda v jej prípade ide o vlastnú zmenku.

Podľa čl. I, § 77 ods. 1 ZZŠ, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku okrem iného aj o zročnosti (čl. I, §§ 33 až 37 ZZŠ).

Splatnosť zmenky predloženej v tomto konaní je vymedzená formuláciou "zaplatte pri predložení". Touto formuláciou je splatnosť tejto zmenky jednoznačne daná a to v zmysle čl. I § 33 ods.1 ZZŠ, a na základe takto formulovaného znenia jej splatnosti možno konštatovať, že v jej prípade ide o zmenku splatnú na videnie, tzv. vista zmenku. Túto zmenku je pritom možné predložiť vzhľadom na takto formulované znenie jej splatnosti v spojitosti s čl. I § 34 ods. 1 ZZŠ v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení nastáva jej splatnosť, pričom na platenie môže byť majiteľom predložená v lehote 4 rokov po jej vystavení. Ide o zákonom prípustnú možnosť predĺženia lehoty, v ktorej je možné takúto zmenku predložiť na platenie (čl. I § 34 ods. 1 ZZŠ).

Práve pri tomto type zmeniek na videnie (tzv. vista zmeniek) a zmeniek splatných v určitej lehote po videní (tzv. lehotných vista zmeniek), ktoré nemajú pri ich vystavení splatnosť exaktne stanovenú, z dôvodu, že táto je závislá na majiteľovi zmenky, sa pripúšťa úročenie zmenky podľa čl. I § 5 ods.1 ZZŠ. V zmenke predloženej navrhovateľom je stanovená úroková miera, ako aj obdobie úročenia. Obdobie úročenia je spravidla určené dňom vystavenia zmenky, pričom tento údaj zo zmenky priamo vyplýva, resp. na zmenke môže byť určený aj iný deň, ako začiatok úročenia zmenky, nie však skorší, než je

dátum vystavenia zmenky. Zo Zákona zmenkového a šekového nevyplýva žiadne pravidlo, ktoré by stanovovalo, dokedy sa zmenková suma úročí. Nevyplýva to ani z čl. I § 48 ods.1 v nadväznosti na čl. I § 77 ods.2 ZZŠ. Ak je úrok odmenou za poskytnutie určitých finančných prostriedkov, potom patrí až do zaplatenia, t.j. do doby, dokedy sú finančné prostriedky používané napriek tomu, že sa tak deje po splatnosti zmenkovej sumy a súbežne vzniká právo na sankčný úrok. Nejde o vadu zmenky, ak vystavca, pokiaľ ide o koniec doby úročenia stanovil dátum, do ktorého najneskôr je možné zmenku úročiť, aj keby sa pre nepredloženie nestala do tejto doby splatnou.

Keďže zmenkový úrok vo výške 0,25% denne uvedený v predloženej vlastnej vistazmenke neodporoval vyššie uvedený pravidlám súdu neostávalo nič iného, iba ho navrhovateľovi priznať, tak ako si ho uplatnil vo svojom návrhu.

Podľa čl. I § 11 ZZŠ, je každú zmenku možné previesť indosamentom a v prípade, že k takémuto prevodu dôjde, nadobudne nový majiteľ všetky práva zo zmenky. Nestáva sa však právnym nástupcom, ale novým nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, nie však práv zo základného vzťahu, z ktorého prípadne vzišlo vystavenie predmetnej zmenky.

Súd zdôrazňuje, že predmetom sporu v danom prípade je nárok zo zmenky. Posudzovanie prípadného základného vzťahu, z ktorého prípadne vzišlo vystavenie predmetnej zmenky, by malo význam len vtedy, keby odporca vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii tejto zmenky došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa základného vzťahu, z ktorého prípadne vzišlo vystavenie predmetnej zmenky, príp. zmenky samotnej, čo by však musel v konaní aj preukázať.

Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ, vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí ako pre zmenky platobné, tak aj pre prípadné zmenky zabezpečovacie. Dlužník preto nemôže namietat voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s pôvodným majiteľom a zároveň vystaviteľom zmenky, a to práve z toho dôvodu, že došlo k jej indosácii. Podľa názoru súdu je to výlučne odporca, kto je povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti zo zmenky všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Ak má v tomto smere povinnosť tvrdenia odporca, potom má podľa ust. § 120 ods.1 O.s.p. tiež dôkaznú povinnosť, t.j. predkladať dôkazy, resp. navrhovať ich vykonať a to na všetky svoje tvrdenia.

Z ustanovenia čl. I § 17 ZZŠ, jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. V tejto súvislosti je treba zdôrazniť, že práve ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ slúži na ochranu dlžníka zo zmenky proti nepoctivému nadobúdateľovi zmenky, a to bez ohľadu na to, aké má tento dlžník postavenie v základnom vzťahu, z ktorého prípadne vzišlo vystavenie predmetnej zmenky.

Aj keď sú zmenkový dlžník a aj zmenkový veriteľ podľa Zákona zmenkového a šekového v rovnakom postavení, nie je vylúčené, že dôjde k situácii, keď sa zmenka použije voči subjektom, od ktorých je len ťažko možné očakávať znalosť zmenkovej úpravy. Práve preto je potrebné rozlišovať situáciu, kedy vstupuje do zmenkového právneho vzťahu podnikateľ, ktorý je profesionálom s nepodnikateľom, väčšinou spotrebiteľom a kedy vstupujú do právneho vzťahu dvaja podnikatelia. Takéto posúdenie má nesporne význam najmä z dôvodu zistenia, či nedochádza k zneužívaniu zmenkového práva a či nedochádza aj k neprimeranému zvýhodneniu jednej zo zmluvných strán na úkor druhej. Takéto zisťovanie má však svoj význam len v tom prípade, ak sú zo strany dlžníka vznesené námietky proti povinnosti zaplatiť zmenku, o platnosti a záväznosti ktorej nie sú inak žiadne pochybnosti. Dlužník preto musí takéto námietky nielen uplatniť, ale v súdnom konaní ich musí najmä zdôvodniť a podložiť dôkazmi, pretože majiteľ zmenky je dostatočne legitimovaný už zmenkou samotnou (§ 495 OZ) bez toho, že by musel preukazovať dôvod vzniku zmenky, dôvod jej prijatia, indosácie a pod.

Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, nie je možné bez ďalšieho v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia.

Abstraktnosť záväzku zo zmenky má za dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy, a teda ani na hospodárske dôvody jej vzniku. Nespornosť záväzku zo zmenky je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie, ani neskôr pri jej vymáhaní, preukazovať nič iného, než to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedenú. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal, pokiaľ podanie takýchto námietok nevylučuje čl. I § 17 ZZŠ. Vznikom zmenky sa zakladá celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkové záväzkové vzťahy nemajú pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. Preto i v prípade npr. vystavenia zabezpečovacej zmenky tak existujú vedľa seba dva záväzky, a to jednak pôvodný záväzok všeobecno-právnej povahy a popri ňom záväzok zmenkový. Účelom zabezpečovacej zmenky je v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy, zabezpečiť plnenie zo zmenky. Aj takáto zabezpečovacia zmenka má skôr uvedenú abstraktnú a nespornú povahu. Zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov sa zvyšuje v prípade, že remitent ako prvý majiteľ zmenky indosamentom (rubopisom) prevedie zmenku na nového majiteľa - indosatára. Tento získava všetky práva zo zmenky, a to nie ako právny nástupca predchádzajúceho majiteľa, ale ako celkom originálny nadobúdateľ týchto práv. V dôsledku toho priamy zmenkový dlžník môže voči takémuto poslednému majiteľovi zmenky robiť len také námietky, ktoré sa zakladajú na ich vlastných vzťahoch. Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ v tejto súvislosti hovorí, že ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystavcovi alebo neskorším majiteľom, okrem prípadu, keď majiteľ pri nadobúdaní zmenky jedná vedome na škodu dlžníka.

Výnimku zo zásady takto zvýšenej nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku tvorí preukázaná námietka dlžníka, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka (napr. v prípade dôvernického - fiduciálneho indosamentu). Len v prípade, že zmenkový dlžník takúto námietku vzniesie a preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky. Dokazovanie na preukázanie dôvodnosti takýchto kauzálnych námietok je totiž možné vykonať výlučne len za predpokladu, že odporca v lehote do 30 dní po doručení tlačiva a návrhu na uplatnenie pohľadávky, ako aj tlačiva na odpoveď, sa vyjadrí k podanému návrhu, či už tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva písm. C a pripojí všetky príslušné podporné doklady, alebo sa vyjadrí akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. V zmysle ods. 12 Preambuly Nariadenia ďalšie dôkazy by mohol tak navrhovateľ, ako aj odporca predkladať v priebehu celého prvostupňového konania. Pokiaľ však samotná odpoveď odporca k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je doručená súdu v lehote 30 dní po doručení tlačiva návrhu odporcovi, musí súd vydať rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke, teda rozhodnúť vo veci samej. Ustanovenie v čl. § 7 ods. 3 Nariadenia, ktorý stanovuje takúto koncentračnú zásadu, má za dôsledok, že v prípade pasivity odporcu, ktorý napriek riadnemu doručeniu návrhu v uvedenej lehote nedoručil súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených navrhovateľom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v čl. § 7 ods. 1 Nariadenia. Tento záver vyplýva z prvej vety uvedeného článku, ktorý podmieňuje vykonávanie tam uvedených dôkazov doručením odpovede odporcovi.

V tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ ktoré uvádza, že ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystavcovi alebo neskorším majiteľom, okrem prípadu, keď majiteľ pri nadobúdaní zmenky jedná vedome na škodu dlžníka.

Skutočnosť, že majiteľ konal protiprávne môže tak mať za následok jeho povinnosť nahradiť škodu, ktorá by v dôsledku toho dlžníkovi zo zmenky vznikla. Odporkyňa ako dlžník nepreukázala, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jej škodu a nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jej vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže zmenka nebola odporcom v konaní spochybnená, súd rozhodol tak, že navrhovateľovi priznal ním uplatnenú zmenkovú sumu, tak ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca sa okrem zmenkovej sumy domáha od žalovaného aj zaplataenia zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne uplatneného pri vista zmenke a nároku v zmysle čl. 1 § 48 Zákona zmenkového a šekového, a to zákonného úroku vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy, ktorý je uplatňovaný od zročnosti, ktorá musela v danom prípade nastať pri predložení zmenky, čo podľa navrhovateľa bol deň 2. 11. 2010. Súd priznal žalobcovi aj túto časť príslušenstva okrem zmenkovej sumy, nakoľko je v súlade s citovaným zákonným ustanovením a s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ďalej mu priznal zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, čo je vo výške 2,44 eur (1/3 zo sumy 7,30 eur, / t.j. 1 %-ta zo zmenkovej sumy 730,86,- eur).

Nepripriznal však žalobcovi 0,25 % denný úrok uplatnený pri vista zmenke, nakoľko tento úrok ročne predstavuje výšku 91,25 %, čo je v rozpore s dobrými mravmi a vzhľadom na výšku žalovanej sumy predstavuje neprimeranú úžeru (takmer 5-násobok žalovanej sumy len za 1 rok omeškania).

Podľa § 142 ods. 2 O. s. p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Navrhovateľ mal v konaní prevažný úspech, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania, ktoré mu vznikli z titulu zaplataenia súdneho poplatku vo výške 43,50 eur, a z trov právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľa vo výške 123,14 eur s DPH podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Trovy pozostávajú zo 2 úkonov po 51,45 eur (prevzatie príprava zastúpenia, spísane a podanie žaloby, odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu), plus 2x 7,81 eur - režijný paušál + 20 % DPH.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy,

ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.